

**ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСНА РАДА
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ПРАВА
ІМЕНІ ЛЕОНІДА ЮЗЬКОВА
ФАКУЛЬТЕТ УПРАВЛІННЯ ТА ЕКОНОМІКИ
Кафедра менеджменту, фінансів, банківської справи та страхування**

**СИЛАБУС
з навчальної дисципліни «Управління витратами підприємства»**

**Освітньо-професійна програма «Бакалавр менеджменту»
Спеціальність 073 Менеджмент
галузі знань 07 Управління та адміністрування
(<http://www.univer.km.ua/faculty.php?dekid=2>)**

Назва навчальної дисципліни	Управління витратами підприємства
Викладач	Лекції, семінарські заняття, консультації: Захаркевич Наталія Петрівна (http://www.univer.km.ua/kafedra.php?kafid=16&w=sklad), доцент кафедри менеджменту, фінансів, банківської справи та страхування, кандидат економічних наук, доцент.
Контактна інформація та науковий профіль викладача	Захаркевич Наталія Петрівна: Електронна адреса: z.nata.p@ukr.net Профіль у соціальних мережах: https://www.facebook.com/z.nata.p ORCID: https://orcid.org/0000-0001-7959-7302 GoogleScholar: https://scholar.google.ru/citations?user=bP3jdB0AAAAAJ&hl=en
Інформаційні ресурси	Код для приєднання в Google клас «Управління витратами підприємства»: gg4ta6s. Електронна бібліотека: http://elibrary.univer.km.ua/index.php
Консультації	Офлайн консультації: навчальний корпус №1, вул. Героїв Майдану, 8, ауд. 410: Захаркевич Наталія Петрівна: середа з 15.00 до 16.20; Онлайн консультації: за попередньою домовленістю електронною поштою та Viber у робочі дні з 9.00 до 17.00

Опис навчальної дисципліни

Цілі та особливості навчальної дисципліни	Дисципліна «Управління витратами підприємства» спрямована на дослідження сучасних принципів і механізмів формування виробничих витрат в умовах ринкової економіки, визначення основних чинників та джерела формування виробничих витрат на макроекономічному та мікроекономічному рівні. Основними завданнями вивчення дисципліни «Управління витратами підприємства» є: з'ясуванні місця управління виробничими витратами в системі менеджменту підприємства; дослідження формування витрат за місцями і центрами відповідальності; аналіз процесу контролю витрат і стимулювання економії ресурсів; висвітлення проблем управління трудовими ресурсами та виробничими витратами, що пов'язанні
--	--

	з їх функціонуванням; класифікація виробничих витрат на мікрорівні, калькуляція собівартості з повним розподілом витрат на змінні та постійні; розкриття системи управління запасами; формування системи оперативного регулювання виробничих витрат.
Програмні компетентності, які здобуваються під час вивчення навчальної дисципліни	Загальні компетентності: ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями. ЗК 10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні. ЗК 11. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації. ЗК 12. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). Спеціальні компетентності: СК 1. Здатність визначати та описувати властивості і характеристики бізнес-середовища та бізнес-структур. СК 2. Здатність аналізувати результати діяльності бізнес-структур, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища. СК 6. Здатність діяти соціально-відповідально і свідомо. СК 9. Здатність працювати в команді та налагоджувати міжособистісну взаємодію при вирішенні професійних завдань. СК 10. Здатність оцінювати виконувані роботи, забезпечувати їх якість та мотивувати персонал організації
Програмні результати навчання	ПР 4. Демонструвати навички виявлення проблем та обґрунтування управлінських рішень. ПР 8. Застосовувати методи менеджменту для забезпечення ефективності діяльності організації. ПР 16. Демонструвати навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань, бути критичним і самокритичним. ПР 17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.
Місце дисципліни в логічній схемі (Передреквізити і постреквізити навчальної дисципліни)	Курс навчання – четвертий, семестр – сьомий. Тип дисципліни - вибіркова. Дисципліна вивчається після таких навчальних дисциплін: ППО 6. Мікроекономіка, ППО 8.3. Операційний менеджмент, П 2. Виробнича практика, ППО 10. Облік і аудит, ППО 11. Економічний аналіз, ППО 13. Економіка і фінанси підприємства, ППВ 4.2. Організація малого підприємництва Знання цієї навчальної дисципліни слугуватимуть базою для подальшого вивчення дисциплін: Не передбачено
Обсяг навчальної дисципліни	4,5 кредитів ЄКТС / 135 годин, у тому числі, самостійної роботи - 93 години, лекційних – 16 годин, семінарських – 26 годин.
Форма навчання	денна
Мова викладання	українська
Формат вивчення навчальної дисципліни	Лекції (проблемні, контактні, інтерактивні), семінарські, практичні, лабораторні заняття із розв'язанням ситуаційних завдань, проблемних ситуацій та використання кейс-методів, розрахункових завдань, виконання самостійних (в т.ч. індивідуальних) робіт, екзамен. Для осіб із особливими освітніми потребами, у разі необхідності, розробляється індивідуальний формат вивчення навчальної дисципліни.

Необхідне обладнання	Мультимедійний проектор, комп'ютер, фліпчарт, комп'ютерний клас.			
Зміст навчальної дисципліни та організація поточного та підсумкового контролю	Години (лек. / сем. / СРС)	Тема	Методи навчання та форми поточного контролю	Максимальна кількість балів
	2/2/12	Економічна суть, значення і завдання управління витратами	Тести, задачі, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання.	Лекція – 1,25 Семінарське заняття – 5 СРС – 2,86
	2/2/12	Характеристика витрат, їх класифікація та структура	Тести, задачі, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання.	Лекція – 1,25 Семінарське заняття – 5 СРС – 2,86
	2/4/14	Калькулювання собівартості як основа управління виробничими витратами підприємства	Тести, задачі, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання.	Лекція – 1,25 Семінарське заняття – 5 СРС – 2,86
	4/4/14	Планування, нормування і прогнозування затрат як складові елементи управління витратами	Тести, задачі, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання.	Лекція – 2,5 Семінарське заняття – 5 СРС – 2,86
	2/4/14	Сучасні підходи до управління витратами підприємства	Тести, задачі, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання, ділова гра.	Лекція – 1,25 Семінарське заняття – 5 СРС – 2,86
	2/6/14	Системи і методи обліку затрат на виробництво та їх вплив на управління витратами	Тести, задачі, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання.	Лекція – 1,25 Семінарське заняття – 5 СРС – 2,86
	2/4/13	Контроль в управління витратами	Тести, задачі, презентації, дискусійні питання, індивідуальні завдання.	Лекція – 1,25 Семінарське заняття – 5 СРС – 2,86
Методи навчання та форми поточного контролю, порядок накопичення балів визначені у робочій програмі та навчально-методичних матеріалах навчальної дисципліни «Управління витратами підприємства» (розміщені у Google класі «Управління витратами підприємства» (код приєднання: gg4ta6s) та в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php))				
Питання для підсумкового контролю наведені у навчально-методичних матеріалах дисципліни «Управління витратами підприємства» (у Google класі «Управління витратами підприємства» (код приєднання: gg4ta6s) та в електронній бібліотеці університету (http://elibrary.univer.km.ua/index.php))				

	Залік письмовий. Структура залікового білету включає 1 теоретичне питання, 5 тестових завдань, 1 задачу.
Рекомендовані джерела для вивчення навчальної дисципліни	1. Борисенко П. А. Управління витратами [Текст] : навч.-метод. посіб. для студентів ВНЗ / П. А. Борисенко. - Запоріжжя : Кругозір, 2015. - 238 с. 2. Давидович І. Є. Управління витратами: Навчальний посібник. / І. Є. Давидович — К.: Центр учбової літератури, 2008. - 320 с 3. Данилко В.К. Управління витратами : навч. посібник / В. К. Данилко, О. М. Кушніренко, К. С. Марченко. – К. : Каравела, 2012. – 216 с. 4. Кузьмін О.Є. Управління витратами на підприємствах [Текст] : навч. посіб. / О. Є. Кузьмін, О. Г. Мельник, У. І. Когут ; Нац. ун-т "Львів. політехніка". - Львів : Вид-во Львів. політехніки, 2014. - 243 с. 5. Рижикова Н.І. Управління витратами [Текст] : навч. посіб. / Н. І. Рижикова, О. В. Накісько ; Харків. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка. - Харків : ХНТУСГ, 2016. - 198 с. 6. Рижикова Н.І. Управління витратами [Текст] : навч. посіб. / Н. І. Рижикова, О. В. Накісько ; Харк. нац. техн. ун-т сіл. госп-ва ім. Петра Василенка. - Х. : ХНТУСГ, 2013. - 198 с. 7. Сучасні проблеми економіки підприємства: собівартість продукції та управління витратами [Текст] : навч. посіб. для студентів спец. 051 - "Економіка підприємства" / С. П. Сударкіна [та ін.] ; за ред. М. І. Ларки, С. П. Сударкіної ; Нац. техн. ун-т "Харків. політехн. ін-т". - Харків : Друкарня Мадрид, 2019. - 111 с. 8. Тарасенко С. І. Управління витратами [Текст] : навч. посіб. / С. І. Тарасенко ; Дніпр. держ. техн. ун-т (ДДТУ). - Кам'янське : ДДТУ, 2018. - 304 с. 9. Цимбалюк Л. Г. Формування та управління витратами виробництва [Текст] : підруч. для студ. екон. спец. вищ. навч. закл. / Л. Г. Цимбалюк [и др.]. - Донецьк : Юго-Восток, 2009. - 240 с. - Бібліогр.: с. 238-239. 10. Череп А. В. Управління витратами підприємств [Текст] : підручник / А. В. Череп, О. Г. Череп. - Запоріжжя : Мокшанов В. В., 2018. - 425 с. 11. Чорна М.В. Управління витратами : навч. посіб. / М. В. Чорна, П. В. Смірнова, Р. М. Бугріменко, 2017. – 166 с.
Політика щодо дедлайнів та здобуття балів за пропущені заняття	Перескладання лекцій та семінарських занять відбувається у порядку, визначеному Положенням про організацію освітнього процесу у ХУУП імені Леоніда Юзькова, затверджене рішенням вченої ради від 05.07.2016 р., протокол №16, введене в дію наказом від 08.07.2016 р. № 359 / 16 (в редакції рішення вченої ради від 28.08.2020 р., протокол №1, введене в дію наказом від 28.08.2020 р. № 312/20) (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_pro_organizatsiyu_osvitnogo_protseesu_2020.pdf). Перескладання лекцій: в усній формі Перескладання семінарських занять: виконання тестових завдань, розміщених за кожною темою у Google класі «Управління витратами підприємства» (код приєднання: gg4ta6s).
Критерії оцінювання	1. Положення про організацію освітнього процесу у ХУУП імені Леоніда Юзькова, затверджене рішенням вченої ради від 05.07.2016 р., протокол №16, введене в дію наказом від 08.07.2016 р. № 359 / 16 (в редакції рішення вченої ради від 28.08.2020 р., протокол №1, введене в дію наказом від 28.08.2020 р. № 312/20) (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_pro_organizatsiyu_osvitnogo_protseesu_2020.pdf).

	2. Положення про систему рейтингового оцінювання результатів освітньої діяльності здобувачів вищої освіти у Хмельницькому університеті управління та права наказом від 19.02.2019 р. №74/19 (http://www.univer.km.ua/page/Polozhennya_ratings.pdf).
Порядок отримання додаткових балів	Студент може отримати додаткові бали за участь у: конкурсі, науково-практичній конференції, тренінгу, турнірі, брейн-рингу тощо, за публікацію наукової статті за тематикою, пов'язаною з навчальною дисципліною, за участь у роботі студентського наукового гуртка «Управління підприємницькою діяльністю в регіоні».
Політика академічної доброчесності	Розділ «Академічна доброчесність» на сайті Університету http://univer.km.ua/page.php?pid=188
Політика врегулювання конфліктів	Етичний кодекс Хмельницького університету управління та права імені Леоніда Юзькова, затверджений рішенням вченої ради університету 27 травня 2020 року, протокол № 9, введений в дію наказом від 27.05.2020 р. № 201/20 (http://univer.km.ua/doc/Etichniy_kodeks.pdf)
Зворотній зв'язок	1) Під час аудиторних занять, консультацій. 2) За допомогою анкетування після завершення вивчення навчальної дисципліни, регулярних анкетувань студентів, що проводяться в університеті.

Викладач дисципліни – доцент кафедри менеджменту, фінансів, банківської справи та страхування, кандидат економічних наук, доцент

_____ Н. П. Захаркевич

16 січня 2021 року

Схвалено кафедрою менеджменту, фінансів, банківської справи та страхування

19 січня 2021 року, протокол № 8.

Завідувач кафедри _____ В. П. Синчак

19 січня 2021 року

_____ Обліковий обсяг 0,28 ум.др.арк.